

บทที่ 4 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดกรุงเทพมหานคร" ในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ซึ่งเป็นงานวิจัยที่มุ่งเน้นจะได้ข้อมูลที่แปลงเป็นลักษณะตัวเลข และใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการพรรณนา (Descriptive) หรือการศึกษาเพื่ออธิบายเหตุการณ์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว

ประชากรในการศึกษา

ประชากร (Population) ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตการเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยเขตปกครอง 3 เขตคือ เขตดุสิต เขตบางซื่อ และเขตราษฎร์เทวี มีจำนวนประชากร 467,268 คน (ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยวันที่ 31 ธันวาคม 2535) มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 284,880 คน (ตามประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส.13) ฉบับลงวันที่ 10 มิถุนายน 2536) มีจำนวนหน่วยเลือกตั้ง 358 หน่วย (ตามประกาศระบุที่เลือกตั้ง (ส.ส.9) ในการเลือกตั้งซ่อมส.ส.เขต 1 กทม. วันที่ 11 กรกฎาคม 2536)

"ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง" ตามมาตรา 103 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534

- หมายถึง
- 1) ผู้มีสัญชาติไทยหรือได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี
 - 2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง
 - 3) มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งนั้น

กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ในการศึกษาครั้งนี้ มีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ตามสูตรของ Taro Yamane ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร (ในที่นี้หมายถึง จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในที่นี้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05)

แทนค่าสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{284,880}{1 + 284,880(0.05)^2} = 399.35$$

เพราะฉะนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ซึ่งกำหนดความน่าเชื่อถือของการวิจัยได้ 95 % (หรือมีความคลาดเคลื่อนได้ 5 %) จึงกำหนดจำนวนตัวอย่างประมาณ 400 ราย

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มหลายขั้นตอน (Multistage sampling) ตามลำดับขั้นดังนี้

1. การกำหนดจำนวนหน่วยเลือกตั้งตัวอย่างประมาณร้อยละ 10 ของหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง จากจำนวนหน่วยเลือกตั้งในเขตมี 358 หน่วย เพราะฉะนั้นกำหนดหน่วยเลือกตั้งตัวอย่างเป็น 35 หน่วย

2. การกำหนดสัดส่วนหน่วยตัวอย่างกำหนดตามพื้นที่ (Cluster or area sampling) ซึ่งพื้นที่ในการกำหนดตัวอย่างแบ่งตามสัดส่วนจำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละแขวงให้กระจายครอบคลุมทุกแขวงดังนี้

2.1 เขตดุสิตมีหน่วยเลือกตั้ง 147 หน่วย กำหนดตัวอย่าง 15 หน่วย

แบ่งตามแขวงได้ ดังนี้

2.1.1 แขวงดุสิต 19 หน่วย กำหนดหน่วยตัวอย่าง 2 หน่วย

2.1.2 แขวงวชิรพยาบาล 16 หน่วย กำหนดหน่วยตัวอย่าง 2 หน่วย

2.1.3 แขวงสวนจิตรลดา 16 หน่วย กำหนดหน่วยตัวอย่าง 2 หน่วย

2.1.4 แขวงสี่แยกมหานาค 8 หน่วย กำหนดหน่วยตัวอย่าง 2 หน่วย

2.1.5 แขวงถนนนครไชยศรี 38 หน่วย กำหนดหน่วยตัวอย่าง 2 หน่วย

2.2 เขตบางซื่อมี 145 หน่วย กำหนดหน่วยตัวอย่าง 13 หน่วย (เขตบางซื่อมี
แขวงเดียวคือแขวงบางซื่อ)

2.3 เขตราชเทวีมี 66 หน่วย กำหนดจำนวนหน่วยตัวอย่าง 7 หน่วย
แบ่งตามแขวงได้ ดังนี้

2.3.1 แขวงทุ่งพญาไท 21 หน่วย กำหนดหน่วยตัวอย่าง 2 หน่วย

2.3.2 แขวงถนนพญาไท 8 หน่วย กำหนดหน่วยตัวอย่าง 1 หน่วย

2.3.3 แขวงถนนเพชรบุรี 17 หน่วย กำหนดหน่วยตัวอย่าง 2 หน่วย

2.3.4 แขวงมักกะสัน 20 หน่วย กำหนดหน่วยตัวอย่าง 2 หน่วย

3. สุ่มตัวอย่างหน่วยเลือกตั้งในแต่ละแขวงโดยใช้วิธีการกระจายสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ตามโควตาจำนวนหน่วยเลือกตั้งตัวอย่าง ในแต่ละแขวง

4. สุ่มตัวอย่างครัวเรือน ในแต่ละหน่วยเลือกตั้งจำนวน 10-15 ครัวเรือน โดยวิธีการสุ่มแบบกึ่งมีระบบ (Systematic sampling) และแบบกึ่งตามสะดวก (Convenience sampling) กล่าวคือจะพยายามให้ครัวเรือนที่ถูกสุ่มกระจายห่างกันอย่างมีระบบ ระยะห่างแต่ละครัวเรือนประมาณ 10-15 ครัวเรือน ซึ่งระยะห่างระหว่างครัวเรือนตัวอย่าง จะไม่กำหนดกฎเกณฑ์ตายตัว ขึ้นอยู่กับขนาดชุมชน ความหนาแน่น และความสะดวกเหมาะสมของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง

5. การสุ่มตัวอย่างในแต่ละครัวเรือน ใช้วิธีบังเอิญ (Accidental sampling) กล่าวคือในครัวเรือนนั้น ถ้าเจอผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 1 ก็จะทำการเก็บข้อมูลทันที

สำหรับผลการสุ่มหน่วยเลือกตั้งตัวอย่างปรากฏ ดังตารางต่อไปนี้

ที่	หน่วยที่	แขวง	สถานที่เลือกตั้ง	หมายเหตุ
		<u>เขตดุสิต 15 หน่วย</u>		
1	10	ดุสิต	ถนนราชวิถีข้างสถาบันราชภัฏ	
2	13	ดุสิต	บริเวณคุรุสภา	
3	2	วชิรพยาบาล	วัดปราสาทบุญญาवास	
4	8	วชิรพยาบาล	โรงเรียนมัธยมวัดราชาธิวาส	
5	7	สวนจิตรลดา	โรงเรียนสุรราชัย	

ที่	หน่วยที่	แขวง	สถานที่เลือกตั้ง	หมายเหตุ
6	11	สวนจิตลดา	โรงเรียนศิริโรจน์พาณิชย์	
7	2	สี่แยกมหานาค	โรงเรียนวัดสมณญาณัมบริหาร	
8	5	ถนนนครไชยศรี	อาคารสรรพสามิต	
9	25	ถนนนครไชยศรี	โรงเรียนวิมลพาณิชย์การ	
10	28	ถนนนครไชยศรี	โรงเรียนพาณิชย์การสามเสน	
11	32	ถนนนครไชยศรี	โรงเรียนสตรีเนติศึกษา	
12	47	ถนนนครไชยศรี	โรงเรียนโยธินบูรณะ	
13	57	ถนนนครไชยศรี	ถนนทหารตรงข้ามกองพล ปตอ	
14	63	ถนนนครไชยศรี	ถนนประดิพัทธ์ ตรงข้ามกองพันทหาร	
15	83	ถนนนครไชยศรี	ถนนพระรามที่ 5	
		<u>เขตบางซื่อ 13 หน่วย</u>		
16	2	บางซื่อ	โรงเรียนวัดประดู่เกษมชิปัตย์	
17	26	บางซื่อ	หน้าตรอกต้นมะม่วง	
18	64	บางซื่อ	โรงเรียนวัดสร้อยทอง	
19	72	บางซื่อ	โรงเรียนวัดเวตวันธรรมาวาส	
20	80	บางซื่อ	ธนาคารกรุงเทพสาขาเตาปูน	
21	98	บางซื่อ	โรงเรียนส่งเสริมวิทยา	
22	111	บางซื่อ	หน้าห้างเซ็นทรัลวงศ์สว่าง	
23	125	บางซื่อ	โรงงานวงศ์สว่าง ถ.กรุงเทพ-นนท์	
24	128	บางซื่อ	โรงเรียนวัดเสียบราษฎร์บำรุง	
25	139	บางซื่อ	ใต้ทางด่วนปากซอยสายสิน	
26	141	บางซื่อ	ถ.ประชาชน ขอยลิจิตพัฒนา	
27	142	บางซื่อ	ถ.ประชาชน ขอยนพเก้า	
28	145	บางซื่อ	ถนนประชาชน ขอยสมบูรณ์สุข	

ที่	หน่วยที่	แขวง	สถานที่เลือกตั้ง	หมายเหตุ
		<u>เขตรราชเทวี 7 หน่วย</u>		
29	5	ทุ่งพญาไท	วัดอภัยทายาราม	
30	12	ทุ่งพญาไท	โรงเรียนสตรีประเทืองวิทย์	
31	5	ถนนพญาไท	โรงเรียนสยามธุรกิจ	
32	9	ถนนเพชรบุรี	โรงเรียนกึ่งเพชร	
33	15	ถนนเพชรบุรี	โรงเรียนสัมมาชีวศิลป์	
34	1	มักกะสัน	โรงเรียนทัศนารุณสุนทรการาม	
35	17	มักกะสัน	โรงเรียนมักกะสันพิทยา	

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนได้สร้างเครื่องมือคือ แบบสอบถาม (questionnaire) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษาทุกตัว ซึ่งข้อมูลในการศึกษาประกอบด้วยข้อมูลเฉพาะส่วนบุคคล (personal data) ข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบุคคล (environmental data) และข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น-พฤติกรรม (behavioral data) ข้อมูลตัวแปรและการวัดแสดงให้เห็นต่อไปนี้

1. ตัวแปรส่วนบุคคลและพฤติกรรมทางการเมือง

1.1 เพศ จำแนกเป็น

- 1)ชาย 2)หญิง

1.2 อายุ จำแนกเป็น ระดับอายุตามตัวเลข จำนวนเต็มของจำนวนปี

1.3 สถานภาพสมรส จำแนกเป็น

- 1)โสด 2)แต่งงาน 3)หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

1.4 การศึกษา จําแนกเป็น

- 1) ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
- 2) มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
- 3) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- 4) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- 5) สูงกว่าปริญญาตรี

1.5 อาชีพ จําแนกเป็น

- 1) ครู/อาจารย์/นักวิชาการ
- 2) ทหาร/ตำรวจ
- 3) ข้าราชการอื่น
- 4) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 5) พนักงานบริษัทเอกชน
- 6) ผู้ประกอบการ/นายจ้าง
- 7) ประกอบวิชาชีพอิสระ (เช่น แพทย์ หนายความ ศิลปิน ฯลฯ)
- 8) ค้าขายรายย่อย
- 9) นักเรียน/นักศึกษา
- 10) รับจ้างอิสระ (เช่น ขับแท็กซี่ ,มอเตอร์ไซด์, รับจ้างทั่วไป, พนักงานบริการตามแหล่งบันเทิง ฯลฯ)
- 11) อื่น ๆ (ระบุ)

1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จําแนกเป็น

- 1) ไม่เกิน 5,000 บาท
- 2) 5,001-8,000 บาท
- 3) 8,001-11,000 บาท
- 4) 11,001-14,001 บาท
- 5) 14,001-17,000 บาท
- 6) 17,001-20,000 บาท
- 7) 20,001-23,000 บาท
- 8) มากกว่า 23,000 บาท

1.7 ระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในชุมชน

คำถาม "ท่านอาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 1 กทม. (เขตดุสิต, บางซื่อ, ราชเทวี) มาเป็นเวลานานเพียงใดแล้ว

คำตอบ ให้ใส่ตัวเลขจำนวนปี

1.8 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรสาธารณะ

คำถาม "ท่านเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรที่ทำงานกิจกรรมสาธารณะ (เช่น ชมรม สมาคม มูลนิธิ ฯลฯ) หรือไม่ (หมายถึง เป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจไม่ใช่เพราะมีเงื่อนงำบังคับ)"

คำตอบตัวเลือกได้แก่

- 1)ไม่เคยเป็น
- 2)เคยเป็นสมาชิกแต่ปัจจุบันไม่ได้เป็น ให้ระบุกลุ่ม/องค์กร
- 3)เป็นสมาชิกในปัจจุบัน ให้ระบุกลุ่ม/องค์กร

1.9 การรับรู้ข่าวสารการเมือง ประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อ คือ

	คำตอบ/ค่าคะแนน			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย
1.9.1 ติดตามข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน (ทีวี วิทยุ นสพ. , ฯลฯ)	4	3	2	1
1.9.2 พูดคุยแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับเรื่องการเมือง	4	3	2	1
1.9.3 ฟังการพูดปราศรัยของนักการเมือง	4	3	2	1

การตีความ รวมคะแนน 3 ข้อ เป็นคะแนนการรับรู้ข่าวสารการเมืองสูงสุด

12 คะแนน และต่ำสุด 3 คะแนน

1.10 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง มีคำถาม 2 ข้อ คือ

	คำตอบ/ค่าคะแนน			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย
1.10.1 ร่วมรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง (เช่นช่วยพรรคการเมืองหาเสียง, ช่วยกิจกรรมองค์กรกลาง	4	3	2	1
1.10.2 ร่วมชุมนุม/ประท้วงเรียกร้องทางการเมือง	4	3	2	1

การตีความ รวมคะแนน 2 ข้อ เป็นคะแนนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

สูงสุด 8 คะแนน และต่ำสุด 2 คะแนน

2. ตัวแปรเกี่ยวกับการให้คุณค่า

2.1 การประเมินคุณค่าของการเลือกตั้ง มีคำถาม คือ "การไปใช้สิทธิเลือกตั้งส.ส.

ถือเป็นการกระทำที่มีคุณค่าที่ทุกคนพึงปฏิบัติ"

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

การตีความ เป็นคะแนนการประเมินคุณค่าของการเลือกตั้งสูงสุด 5 คะแนน และต่ำสุด 1 คะแนน

2.2 ความศรัทธาในประชาธิปไตย มีคำถาม 3 ข้อคือ

- 2.2.1 คนไทยยังไม่พร้อมที่จะปกครองตนเอง
- 2.2.2 ประชาชนไม่ควรแสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากเกินไป
- 2.2.3 ผู้ปกครองที่ดีควรมาจากการเลือกตั้งของประชาชน

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

การตีความ รวมคะแนน 3 ข้อ เป็นคะแนนระดับความศรัทธาในประชาธิปไตย สูงสุด 15 คะแนนและต่ำสุด 3 คะแนน

3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายความต้องการ

3.1 ความพึงพอใจต่อสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ข้อคำถามคือ

"ท่านยังไม่พอใจกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของท่านทุกวันนี้"

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

การตีความ เป็นคะแนนความพึงพอใจต่อสภาพชีวิตความเป็นอยู่ สูงสุด 5
คะแนน และต่ำสุด 1 คะแนน

3.2 ความรู้สึกได้รับความเป็นธรรมจากสังคม ข้อคำถามคือ
"สังคมทุกวันนี้ยังไม่ได้ให้ความเป็นธรรมกับท่านเท่าที่ควร"

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

การตีความ เป็นคะแนนความรู้สึกได้รับความเป็นธรรมจากสังคม สูงสุด
5 คะแนน และต่ำสุด 1 คะแนน

3.3 ความเชื่อเรื่องโชคลางลึกลับ ข้อคำถามคือ

"ชีวิตความเป็นอยู่ของท่านจะดีหรือเลวอย่างไรขึ้นอยู่กับบุญและกรรมของตัวท่านเอง"

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

การตีความ เป็นคะแนนความระดับความเชื่อเรื่องโชคลางลึกลับ สูงสุด
5 คะแนน และต่ำสุด 1 คะแนน

3.4 ความศรัทธาต่อการเมือง ข้อคำถามมี 3 ข้อ คือ

3.4.1 นักการเมืองส่วนใหญ่มีความตั้งใจจริงที่จะแก้ไขปัญหาของบ้านเมือง

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

3.4.2 บ้านเมืองจะเจริญรุ่งเรืองมากกว่านี้ถ้าไม่มีนักการเมืองมาปกครอง

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

3.4.3 ท่านรู้สึกผิดหวังกับการทำงานของรัฐบาลชุดนี้

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

การตีความ รวมคะแนน 3 ข้อ เป็นคะแนนระดับความศรัทธาต่อการเมือง

สูงสุด 15 คะแนนและต่ำสุด 3 คะแนน

3.5 การได้รับผลประโยชน์จากนักการเมือง มีข้อคำถาม 2 ข้อคือ

3.5.1 ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งท่านมักจะได้รับแจกลสิ่งของมีค่าหรือได้รับการจัดเลี้ยงเสมอ

3.5.2 ส.ส.หรือพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งของท่านมักจะเข้ามาพัฒนาหรือสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน/หน่วยงานของท่าน

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

การตีความ รวมคะแนน 2 ข้อ เป็นคะแนนระดับการได้รับผลประโยชน์จากนักการเมือง สูงสุด 10 คะแนนและต่ำสุด 2 คะแนน

3.6 การประเมินผลกระทบของนักการเมืองต่อผลประโยชน์ระยะยาว มีข้อคำถาม 2 ข้อคือ

3.6.1 ไม่ว่านักการเมืองจะดีจะชั่วอย่างไรก็ไม่ได้ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของท่านเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมนัก

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

3.6.2 นักการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ท่านสนับสนุนมีนโยบายและตั้งใจจริงที่จะทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

การตีความ รวมคะแนน 2 ข้อ เป็นคะแนนระดับการได้รับผลประโยชน์จากนักการเมือง สูงสุด 10 คะแนนและต่ำสุด 2 คะแนน

3.7 การได้รับแรงกดดันทางสังคมจากคนรอบข้าง ข้อคำถามคือ

"ถ้าหากท่านไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งท่านจะได้รับการทาหนิติเตียนจากคนรอบข้าง"

คำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

การตีความ คะแนนระดับการได้รับแรงกดดันทางสังคมจากคนรอบข้าง
คะแนนสูงสุด 5 คะแนนและต่ำสุด 1 คะแนน

4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบรรลุเป้าหมายของการเลือกตั้ง

4.1 ความขัดแย้งในความรู้สึกชอบพรรคการเมือง มีข้อคำถาม 3 ข้อคือ

- 4.1.1 ท่านศรัทธาชื่นชอบพรรคพลังธรรมมากเพียงใด
- 4.1.2 ท่านศรัทธาชื่นชอบพรรคประชาธิปัตย์มากเพียงใด
- 4.1.3 ท่านศรัทธาชื่นชอบพรรคประชากรไทยมากเพียงใด

ข้อคำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
ไม่ศรัทธา	1

การตีความ นับค่าคำตอบแต่ละคำถาม เรียงกันแล้วกำหนดคะแนนความขัดแย้งในการเลือกพรรคการเมือง ซึ่งข้อคำตอบที่แสดงถึงความขัดแย้งมากน้อยได้แก่กลุ่มคำตอบต่อไปนี้

คำตอบ	ความหมาย	ค่าคะแนน
444 443 442 441	ความขัดแย้งในการตัดสินใจมากที่สุด	5
333 332 331	ความขัดแย้งในการตัดสินใจมากเป็นลำดับที่สอง	4
332 221	ความขัดแย้งในการตัดสินใจมากเป็นลำดับที่สาม	3
433 432 321 431	ความขัดแย้งในการตัดสินใจมากเป็นลำดับที่สี่	2
422 411 311	ความขัดแย้งในการตัดสินใจมากเป็นลำดับที่ห้า	1

ค่าที่เหลือไม่นำมาวิเคราะห์ (เนื่องจากเป็นค่าคะแนนความศรัทธาต่อพรรคการเมืองต่าง ๆ ในระดับที่ต่ำ แต่ในที่นี้มุ่งสนใจที่ค่าความขัดแย้งของคะแนนความศรัทธาในระดับปานกลางขึ้นไป

4.2 การประเมินโอกาสบรรลุชัยชนะของพรรคการเมืองที่สนับสนุนในเขตเลือกตั้ง ข้อคำถามได้แก่ "ท่านคาดว่าจะในการเลือกตั้งครั้งต่อไปโอกาสที่ พรรคการเมืองที่ท่านชื่นชอบจะชนะการเลือกตั้ง ส.ส. ในเขตเลือกตั้งของท่านมีมากเพียงใด"

ข้อคำตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
มาก	3
ปานกลาง	2
น้อย	1

การตีความค่าคะแนน การประเมินโอกาสบรรลุชัยชนะของพรรคการเมืองที่สนับสนุน จะได้รับในเขตเลือกตั้งนี้ สูงสุด 3 คะแนน ต่ำสุด 1 คะแนน

4.3 การประเมินโอกาสบรรลุชัยชนะของพรรคการเมืองที่สนับสนุนในพื้นที่ส่วนรวม ข้อคำถาม 2 ข้อ ได้แก่

4.3.1 ท่านคาดว่าจะในการเลือกตั้งครั้งต่อไปโอกาสที่ พรรคการเมืองที่ท่านชื่นชอบจะชนะการเลือกตั้ง ส.ส. ในเขตกทม. มีมากเพียงใด"

4.3.2 ท่านคาดว่าจะในการเลือกตั้งครั้งต่อไปโอกาสที่ พรรคการเมืองที่ท่านชื่นชอบจะชนะการเลือกตั้ง ส.ส. ในเขตพื้นที่ต่างจังหวัดมีมากเพียงใด"

ข้อคำตอบตัว เลือก	ค่าคะแนน
มาก	3
ปานกลาง	2
น้อย	1

การตีความ รวมค่าคะแนน 2 ข้อ เป็นคะแนนการประเมินโอกาสชัยชนะของพรรคการเมืองที่สนับสนุนจะได้รับในพื้นที่ส่วนรวม สูงสุด 6 คะแนน ต่ำสุด 2 คะแนน

4.4 การประเมินความบริสุทธิ์ของการเลือกตั้ง มีข้อคำถาม 2 ข้อได้แก่

4.4.1 การเลือกตั้งใน กทม. ที่ผ่านมามีการทุจริต (เช่น การซื้อเสียง, แลกของ, ช่มชู้, โกงคะแนน) กันมาก

4.4.2 การเลือกตั้งในต่างจังหวัดที่ผ่านมามีการทุจริตมาก

คำตอบตัว เลือก	ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

การตีความ รวมคะแนน 2 ข้อ เป็นคะแนนระดับการประเมินความบริสุทธิ์ของการเลือกตั้ง คะแนนสูงสุด 10 คะแนนและต่ำสุด 2 คะแนน

4.5 การประเมินต้นทุนของการเลือกตั้ง ข้อคำถาม 5 ข้อ ดังนี้

4.5.1 การไปใช้สิทธิเลือกตั้งต้องเสียค่าใช้จ่าย

4.5.2 การไปใช้สิทธิเลือกตั้งต้องใช้เวลา

4.5.3 การไปใช้สิทธิเลือกตั้งต้องเหนื่อยกายเหนื่อยใจ

4.5.4 การไปใช้สิทธิเลือกตั้งต้องทำให้เสียเวลาพักผ่อน

4.5.5 การไปใช้สิทธิเลือกตั้งต้องทำให้เสียเวลาทำงานอย่างอื่น

ข้อความตอบตัวเลือก	ค่าคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การตีความ ค่าคะแนนคำตอบ 5 ซ้อมารวมกันเป็นค่าคะแนนการประเมินต้นทุนของการเลือกตั้ง สูงสุด 25 คะแนน ต่ำสุด 5 คะแนน

5. ตัวแปร ความตั้งใจไปใช้ชีวิตเลือกตั้ง มีข้อความถาม 9 ข้อ และค่าคะแนนมีดังนี้

	ไปแน่นอน	อาจจะไป	ไม่แน่ใจ	อาจจะไม่ไป	ไม่ไปแน่นอน
5.1 ถ้ามีการเลือกตั้งในอีก 1 ปี ท่านจะไปเลือกตั้งหรือไม่	5	4	3	2	1
5.2 ถ้ามีการเลือกตั้งในอีก 2 ปีข้างหน้า ท่านจะไปเลือกตั้งหรือไม่	5	4	3	2	1
5.3 ถ้ามีการเลือกตั้งในครั้งต่อไป ท่านจะไปตรวจสอบบัญชีรายชื่อของท่านก่อนหรือไม่	5	4	3	2	1
5.4 ถ้าหากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นกับบัญชีรายชื่อของท่าน ท่านจะไปติดต่อขอแก้ไขที่ที่ทำการเขตหรือไม่	5	4	3	2	1
5.5 ถ้าหากวันเลือกตั้งรถติดมากท่านจะไปเลือกตั้งหรือไม่	5	4	3	2	1
5.6 ถ้าหากวันเลือกตั้งมีฝนตกท่านจะไปเลือกตั้งหรือไม่	5	4	3	2	1

5.7 ถ้าหากวันเลือกตั้งมีญาติมาเยี่ยม
ท่านจะไปเลือกตั้งหรือไม่

5.8 ถ้าหากวันเลือกตั้งมีงานด่วนที่จะต้อง
รีบทำท่านจะไปเลือกตั้งหรือไม่

5.9 ถ้าหากวันเลือกตั้งคนในบ้านเจ็บป่วย
ต้องเข้าโรงพยาบาลท่านจะไปเลือก
ตั้งหรือไม่

ไป แน่นอน	อาจจะ ไป	ไม่แน่ ใจ	อาจจะ ไม่ไป	ไม่ไป แน่นอน
5	4	3	2	1
5	4	3	2	1
5	4	3	2	1

การตีความ นับคะแนนทั้ง 9 ข้อมารวมกัน คิดเป็นค่าคะแนนความตั้งใจไปใช้
สิทธิเลือกตั้ง รวมสูงสุด 45 คะแนน ต่ำสุด 9 คะแนน

6. การประเมินเหตุผลในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

6.1 การให้ลำดับความสำคัญของเหตุผลในการตัดสินใจไปเลือกตั้ง โดยตั้งคำถาม
คือ "ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของท่านแต่ละครั้ง ขึ้นอยู่กับเหตุผลต่าง ๆ ต่อไปนี้
มากน้อยเพียงใด" (ให้ใส่หมายเลข 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับเหตุผลที่คิด)

- () เพราะเห็นว่าการไปเลือกตั้ง จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อตัวท่าน(ทั้งในระยะสั้นหรือระยะยาว)
- () เพราะเห็นว่าการไปเลือกตั้งจะทำให้เกิดผลประโยชน์ต่อสังคม
- () เพราะเห็นว่าการเลือกตั้ง เป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีความหมายน่าปฏิบัติ
- () เพราะเห็นเป็นการกระทำตามแบบอย่างคนอื่นหรือที่ได้มีการสืบทอดต่อ ๆ กันมา
- () ขึ้นอยู่กับอารมณ์ความรู้สึก ไม่มีเหตุผลแน่นอน

การให้คะแนนเหตุผลแต่ละข้อให้ตามคะแนนอันดับที่เลือกตั้งนี้

เลือกเป็นอันดับที่ 1 ได้น้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

เลือกเป็นอันดับที่ 2 ได้น้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

เลือกเป็นอันดับที่ 3 ได้น้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

เลือกเป็นอันดับที่ 4 ได้น้ำหนักคะแนน 2 คะแนน

เลือกเป็นอันดับที่ 5 ได้น้ำหนักคะแนน 1 คะแนน

6.2 การให้อธิบายรายละเอียดเหตุผลเฉพาะส่วนตัวว่ามีเหตุผลอะไรบ้างที่ทำให้
อยากไปเลือกตั้งหรือไม่อยากไปเลือกตั้ง โดยให้ตอบความเห็นในคำถามปลายเปิดในแต่ละด้านคือ

6.2.1 เหตุผลที่ทำให้อยากไปเลือกตั้ง

6.2.2 เหตุผลที่ทำให้ไม่อยากไปเลือกตั้ง

การตรวจสอบเครื่องมือวัด

1. การทดสอบความถูกต้องของเครื่องมือ (Validity) มุ่งทดสอบความถูกต้องตาม
โครงเนื้อหา (content) หรือทดสอบความถูกต้องในเนื้อหาสาระที่สอดคล้องตรงกันกับพฤติกรรมที่เป็น
เป้าหมายของสิ่งที่ต้องการวัด ในมิติที่เกี่ยวข้องงานเรื่องนั้น ๆ ด้วยการทบทวนพิจารณา การเทียบเคียงกับข้อ
คำถามในงานสำรวจอื่น ๆ ที่เคยมี การให้ผู้เกี่ยวข้องพิจารณา เป็นต้น

2. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ใช้วิธีการของ Cronbach ที่
เรียกกันว่าการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ซึ่งเป็นวิธีการทดสอบความสอดคล้อง
ภายใน (Internal consistency) มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n คือ จำนวนข้อคำถาม

2

S_i คือ คะแนนความแปรปรวนของแต่ละข้อ

2

S_t คือ คะแนนความแปรปรวนรวมทั้งฉบับ

การทดสอบความเชื่อมั่นตามวิธีนี้จะใช้สำหรับทดสอบข้อคำถามที่เป็นข้อคำถามหลายข้อที่ร่วมกันชี้วัดตัวแปรแต่ละตัว ได้แก่ การรับทราบข่าวสารทางการเมือง(3 Item) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมือง(2 Item) ความศรัทธาในทางการเมือง(3 Item) การประเมินผลกระทบจากนักการเมือง(2 Item) ความศรัทธาในประชาธิปไตย(3 Item) การประเมินผลประโยชน์ที่ได้รับจากนักการเมือง(2 Item) การประเมินความบริสุทธิ์ของการเลือกตั้ง(3 Item) การประเมินต้นทุนของการไปเลือกตั้ง(5 Item) และความตั้งใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง(9 Item) จากนั้นก็เป็นการคัดเลือกข้อคำถามหลาย ๆ ข้อสำหรับวัดตัวแปรแต่ละตัวเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่สอดคล้องเหมาะกับการวัดตัวแปรที่ดีกว่า

การตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อมั่น ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการตรวจสอบภายหลังจากการทดลองเก็บข้อมูลก่อนหน้า (pre-test) โดยเก็บข้อมูลตัวอย่างจำนวน 29 ราย จากนั้นก็ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามก่อนที่ใช้เก็บข้อมูลจริง นอกจากนี้ยังใช้วิธีปรับแก้ภายหลังจากการเก็บข้อมูลมาแล้ว แล้วจะทำการปรับปรุงแก้ไขโดยการตัดข้อคำถามเป็นบางข้อออกไปและเหลือข้อคำถามที่เหมาะสมเป็นบางข้อไว้ ที่เห็นว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดมากที่สุดเอาไว้

จากการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น(reliability)ของข้อคำถามภายหลังจากการเก็บข้อมูลมาเรียบร้อยแล้วมีการปรับแก้ดังต่อไปนี้

- ความศรัทธาในทางการเมือง ตัดออก 1 ข้อคำถาม
- การประเมินผลกระทบจากนักการเมือง ตัดออก 1 ข้อคำถาม
- ความศรัทธาในประชาธิปไตย ตัดออก 1 ข้อคำถาม
- การประเมินผลประโยชน์ที่ได้รับจากนักการเมือง ตัดออก 1 ข้อคำถาม

(หมายเหตุ ผลการทดสอบความเชื่อมั่นแสดงรายละเอียดในภาคผนวก)

การนำสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การอธิบายลักษณะข้อมูล ใช้สถิติบรรยาย (Descriptive statistics) ซึ่งจะใช้สถิติที่อธิบายแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง(Measure of central tendency) ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) และฐานนิยม (Mode) เป็นสำคัญ

1.1 การหาค่าเฉลี่ย ได้แก่ การหาค่าคะแนนรวมของตัวอย่างทั้งหมดหารด้วยจำนวนตัวอย่าง โดยทั่วไปมีสูตรดังต่อไปนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{n}$$

เมื่อ \bar{x} = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

n = จำนวนตัวอย่าง

x = ค่าคะแนนแต่ละตัว

1.2 การหาค่ามัธยฐาน ได้แก่ การหาค่าที่อยู่ตรงตำแหน่งกึ่งกลางของข้อมูลแต่ละชุด

1.3 การหาค่าฐานนิยม ได้แก่ ค่าคะแนนที่มีความถี่สูงสุดของข้อมูลชุดหนึ่ง ๆ

2. การทดสอบสมมติฐาน

2.1 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องกัน (Independent samples) เช่น ความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างเพศชาย-หญิง จะใช้สถิติ Z - test เนื่องจากการศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ (จำนวนตัวอย่าง 30 ตัวอย่างขึ้นไป) โดยมีสูตรดังนี้

$$Z = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

$$\text{ค่า } df = n_1 + n_2 - 2$$

โดยที่

$$\bar{x}_1 = \text{ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1}$$

$$\bar{x}_2 = \text{ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2}$$

$$S_1^2 = \text{ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1}$$

$$S_2^2 = \text{ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2}$$

$$n_1 = \text{จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 1}$$

$$n_2 = \text{จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 2}$$

ข้อตกลงในการใช้สูตรข้างต้นมีดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มเป็นอิสระจากกัน และได้มาโดยการสุ่ม
- กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มได้มาจากกลุ่มประชากรที่มีการแจกแจงรังปกติ
- กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชากรแต่ละกลุ่มที่มีค่าความแปรปรวนของประชากร

ไม่เท่ากัน

2.2 การทดสอบเกี่ยวกับจำนวนความถี่

ในที่นี้จะใช้การทดสอบด้วย ไค-สแควร์ (χ^2 - test) กรณีที่ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์เป็นตัวแบ่งในระดับ นามบัญญัติ (nominal) หรือในระดับเรียงอันดับ (ordinal) ส่วนตัวแปรที่เป็นอันตรภาค (interval) หรือเป็นอัตราส่วน (ratio) จะต้องปรับให้เป็นความถี่แบบเรียงอันดับก่อน สูตรทั่วไปของการวิเคราะห์แบบไค-สแควร์ คือ

$$\chi^2 = \frac{\sum (O-E)^2}{E}$$

โดยที่ O เป็นความถี่ที่ได้จากการสังเกต (Observed frequency)

E เป็นความถี่ที่คาดหวังทางทฤษฎี (Expected frequency)

สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัว ในตารางไขว้หรือ ตารางการจรณี (Contingency table) การคำนวณค่าของ E ทำได้โดยใช้สูตร

$$E_{ij} = \frac{R_i C_j}{N}$$

โดยที่

E_{ij} หมายถึง ความคาดหวังในช่องที่แถวที่ i ตัดกับช่องสดมภ์ที่ j

R_i หมายถึง ผลรวมของแถวที่ i

C_j หมายถึง ผลรวมของสดมภ์ที่ j

การอ่านค่าสถิติดูจากตาราง โดยดูที่ค่า $df = (r-1)(k-1)$ (โดยที่ r หมายถึงจำนวนแถว และ k หมายถึงจำนวนสดมภ์ของตาราง)

ข้อตกลงเบื้องต้น มีดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่ม
- คุณลักษณะหรือตัวแปรทั้ง 2 ต้องเป็นอิสระจากกัน
- กลุ่มตัวอย่างต้องมีขนาดใหญ่ เพื่อที่ว่าค่าความถี่ที่คาดหวัง ซึ่งคำนวณจากข้อมูล

ตัวอย่าง จะได้มีการแจกแจงเป็นไปตามทฤษฎี คือ เป็นโค้งปกติ